Székesfehérvár, 1911. XVIII. évfolyam, 133. szám. Kedd, november 7.

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak: I évre 16 kor., 1/2 évre 8 kor., 1/4 évre 4 kor. Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő: BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este. Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1. Egyes számok kaphatók: a dohánytőzsdékben.

TÜKÖRCSEREPEK.

Tisza István nyeregben ül. Rákapaszkodott az obstrukcióellenes mozgalom vad paripájára karikással a kezében, moresre akarja tanítani a parlamentet.

Egyszer már megjárta, 8 évvel ezelőtt, akkor letörték, ugy, hogy éveken keresztül a szavát se lehetett hallani. Most bizik a milliókon összevásárolt fenegyerekek testőri szolgálatkészségében.

Mindezeknél hatalmasabb fegyver azonban Tisza István kezében az, hogy az ország hangulata tényleg megutálta már az ellenzék mostani ellenállási rendszerét. Jó! tudjuk, hogy a nemzet jogait akarják megvédeni, nekünk se kell a sok adó, a hadsereg előtti szolgai hasravágódás — nemzeti engedmények nélkül. De az ellenállást komédiás eszközökkel tenni nevetségessé, megakasztani a parlament életét hónapokra nevetséges szavazásokkal — ez már mégse járja.

Lesz-e sikere Tiszának, nem lesze-e s ha lesz? milyen lesz? — nem tudjuk. De hogy a parlamenti tárgyalás mai modorát általánosságban sikerült megutáltatni — azt mindenki érzi.

*

Vázsonyi Vilmos, Budapest koronázatlan királya is összeveszett a csőcselékjével. Nagyszerü! szinte nem is hittük volna. Annyira összeveszett velük, hogy rendőri karhatalommal kergettette szét azokat, akik nem zsámolyai az ő trónusának. Most a Népszava üti, bokszolja s a nyelvét öltögeti rája aztán beigéri, hogy majd igy meg ugy elrántja a nótáját.

Szóval folyik — béka-egérharc.

De százat egy ellen, hogy rövid idő mulva bent lesz a barátság a demokraták és szociáldemokraták között. Nem olyan zsirral (kutyazsirral, nem disznózsirral) vannak azok megkenve, hogy ha majd ellenük verik a dobot meg ne értenék egymást.

Csak mi volnánk olyan okosak ha elevenbe vágó dolgokról vagyon szó.

Repülő nap.

Barnum fehérvári látogatása óta nem volt még fölcsigázott érdeklődés, amely a vasárnapi repülőnapot megközelithette volna. Egy országos vásár tömege felel meg körülbelül annak a sokadalomnak, amely a vasárnapi repülést körülövezte. Ha valaki megnézte ebéd után a sóstó felé vezető utakat, csak fekete és tarka tömeget látott, amelyek mellett a kocsik tömege száguldott a nagy esemény szinhelye felé. De nemcsak Székesfehérvár, hanem egész környéke is résztvett az élvezetben. A kinek keze-lába, főleg azonban kocsija volt, dehogy mulasztotta volna el az olcsó mulatságot.

Mert a tömeg legnagyobb részénél a fő az olcsóság volt. A dúsan kiállitott páholyok és zártszékek alig néhány száz koronát jövedelmeztek a derék repülőmesternek, mert a közönség az országutról, a sóstó halmairól ingyen és bérmentve óhajtotta a mulatság élvezését. Ott aztán nyelték is a látványt legalább tizezren.

Uri publikum bizony nagyon kevés volt. Ezt azonban tulajdonitsa Kolbányi Viktor annak a körülménynek, hogy ügyét olyan emberek kezeibe tette le, akik után Székesfehérvár uri közönsége egész bizonyosan nem szokott indulni. Akik repültek vagy repülnének — akarva vagy akaratlanul — de az uri közönséget a követésükre ugyancsak nem fogják elcsábitani.

Végeredményként megállapithatjuk azt hogy *Kolbányi Viktor* repülőgépe igen szép mutatványokat produkált, a miben természetesen nagy része volt *Takács Sándornak*, a kitünő pilótának is. A produkciók azonban általában nem elégitették ki a publikumot. Ebben azonban nagy része volt annak a körülménynek, hogy a harmadik fordulónál a gépnek hirtelen végzetes hibája esett, a a melyet nem lehetett kijavitani.

Három órakor már elhelyezkedett a publikum — 99 százalékában a fizetéses helyeken tul — a honnan persze kitünően lehetett élvezni a felszállás szépségét. A repülés azonban nem kezdődött azonnal, hanem *közel jártunk a négy órához*, a mikor a lengedező szél csillapodott és a masinát kihuzták a sátorponyva alól.

Addig a tömeg zugott, különösen az álló publikum.

Párbaj után.

— *A „Fejérmegyei Napló" tárcája* —

I.

— Sulyos, nagyon sulyos . . .

— De mégis! kiáltá, csak nem öltem meg?

Senki sem felelt.

Lihegve fordult a négy segédből és két orvosból álló csoport felé. Nem volt bátorsága, hogy jobban közeledjék. Ugy érezte nincs joga személyesen medgyőződni a valóról.

— Az égre! — tördelte tompán — szóljatok! Ugy-e csak megsebesült? Ugy-e csak könnyedén?

Mély hallgatás.

E nagy némaságban vád és harag rejlett még a saját segédei részéről is, a kik jóbarátai voltak.

Ah igen! Most már tisztán emlékezik! Kardja mélyen behatolt a testbe, de aztán valamely csontban megakadt. Igy lesz, igy! Reménykedni kezdett. De akkor mért hallgatnak? Miért forgolódnak akkor ily rémülettel vegyes aggálylyal körülötte, kit tágra nyilt szemekkel, hadónászó karokkal néhány percz előtt elesni látott? — Egyszerre csak az orvosok egyike ezt a szót ejtette ki: Meghalt! s a csoport hátrább vonult. Megsemmisült a csapás alatt. Ugy érezte, mintha elüznék, annélkül, hogy egy pillantásra is méltatnák.

— Meghalt, meghalt, meghalt — ismétlé oly hangon, mely hasonlitott a megvadult állat bőgéséhez.

Futásnak eredt — keresztül a kerten, mely ragyogott a nyiló rózsák és virágba borult orgonafák pompájától s melyet egy jó barát ajánlott fel a harcz szinhelyéül. Nekirohant egy fatörzsnek, s nem is érezve az ütés fájdalmát, tovább iramodott, nagyott rugott a kerités rácsajtaján, kiért az országutra, még mindig kezében szorongatva — kardját.

II.

Félve rohant a viz mentén; hasonlitott egy menekülőhöz.

Hová is lett a kardja? Nem emlékezett rá, hogy hova dobta: a cserjék közé-e, vagy a folyóba? — csak futott ész és gondolat nélkül tovább. Nem volt más vágya, csak az a kényszerü vágy, hogy minél távolabb, még távolabb, sokkal távolabb legyen attól a helytől, a hol megölt egy embert. A gyors futásban végre elakadt a lélekzete. Kimerülten rogyott az ut mentén zöldelő fübe. Ott mozdulatlanól heverve, lassan visszatérni érzé gondolatait; irtóztató világosságban állt előtte mindaz, a mi történt.

Az, kit párbajban megölt, barátja volt, legjobb, legrégibb barátja. Gyermekkorukban együtt játszottak a vidéki városka utczáin. Mint ifjak, ujra összekerültek a városi kollégiumban, együtt dolgoztak, együtt mulattak, soha sem látták őket egy más nélkül. Később, Párisban, mint diákok, gondatlan bohême-életet éltek, áldozva a röpke szerelem mulatságainak s türve a nyomort, minden szomoruság nélkül. Néha kirándultak a clamerti erdőbe szép lányok társaságában, kik egész napon át kaczagtak és dévajkodtak s ha kocsira nem tellett: szivesen gyalogoltak este haza felé. Voltak oly napjaik is, midőn nem tellett ebédre, legfeljebb szüken reggelizhettek; éjszakáik is voltak, midőn nem tudták, hol hajtsák le fejöket s hitelbe vacsoráltak meg valamely szerény kis korcsmában.

Elválaszhatatlanok voltak. Együtt kalandozták át az élet mindenféle örültségeit.

De a fiatalos hóbort nem tarthat örökké. Megjön a békés munkálkodás, a komoly gondolatok ideje. Ekkor is csak ugy szerették egymást mint azelőtt. A jó pajtásokból meghitt barátok lettek; egykor illuziók voltak, most töre'kvéseik. Dolgoztak, hogy meggazdagodja

Sövegjártó János hazai és rumburgi vászon-áruháza barátok épülete, AZELŐTT: Özv. HANEL ANTALNÉ
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK

Mai lapunk 4 oldal.

00000636

— Hát mikor repülünk már — kiabálták. Hát ezért gyüttünk ki! — Ez a becsület. — Ekkora utat megtétetnek az emberrel és nem lát semmit.

Végre Takács Sándor pilóta helyet foglalt a gépen, aztán meginditották a nagy lenditő kereket, a mely hasonlit a nagy tengeri hajók vizcsavaró kerekéhez, a melynek roppant gyors mozgása furja bele magát a levegőbe, illetőleg maga alá szíja, csavarja a levegőtömeget és beleszalad az általa alkotott ritkább légkörbe. A kerék óriási szelet vág, ugy, hogy a gépet a megindulás előtt embereknek kell visszatartani. A két nagy szárny csak az egyensuly megtartására szolgál, mig a hátsó szárnya, illetőleg a gép farka a kormányzást segiti elő.

A gép egy ideig a két gumikeréken szaladt előre, néhány száz méter után aztán föllendült s 10—15 méter magasságig emelkedvén, az országut fái fölé szállt, onnan kanyarulatot csinálva, a szbadbattyáni határig keringett. Olyan volt mint egy hatalmas sas, mikor a szárnyait kifeszitve, magát nem mozditva, uszik a levegőben. A repülőgép motorja azonban óriási zajt, berregést csinált, a melyet a battyáni határból épen olyan jól hallottunk, mint mikor a ló fölhorkol mellettünk.

Az első visszaszállás után egy második kör következett, amelynél több igen csinos és gyönyörü szabályossággal keresztülvitt lendülésben és fordulásban gyönyörködtünk. Megkérdeztünk egy uriembert, aki Párisban a nagy repülőversenyeket nézte végig s ő azt a kijelentést tette, hogy *Kolbányi Viktor gépe* — összehasonlitva a párisi gépekkel — *szép fordulataival, igen szép föl- és leszállásával a legjobb repülőgépeknek is becsületére válnék. Ez ellen a legkényesebb izlésü embereknek se lehetett kifogása.*

Eddig minden jól is ment volna és senki nem is kétlenyelte volna Kolbányi Viktor gépének kiválóságát. A csalódás ezután jött. A gép a harmadik fordulónál a szabadbattyáni határ közelében váratlanul leszállt. A bevatottak rögtön észrevették, hogy valami *baj* van és gyalog és biciklin nyargaltak a szárnyaszegett madár után. Valami csekélyebb jelentőségü szakadás történt, amit egy negyedóra alatt kijavitottak. A gép ujra berregni kezdett, majd ismét elnémult s pár perc multva megtudtuk a szomoru hirt, hogy valami henger szakadt le — s a mai nappal a repülésnek vége. Mi hisszük, hogy a gép el nem romlása esetén egy-két szép mutatványban gyönyörködtünk volna még, de igy a reménységeink letörtek, a várakozásunkat cserben hagyta a katasztrófa, amihez az is járult, hogy az esztelen reklám holmi csóri, sőt budapesti utról is mesélt, amiről Kolbányi tudni sem akart, de meg ha akart volna is, nem tudott volna akarni. Tehát az előkészitésnek ez a része mese, felültetés és maszlagolás volt, — méltó azokhoz, akik az előkészitést mindenképen elfuserálták.

Egy bizonyos, hogy Kolbányi gépével lehet repülni, szépen repülni, a mit ő be is bizonyitott. Ha a jövendőben óvatos lesz, ha a gépét tökéletesiti, még sok szépet fog produkálni.

Egyébként nagyon érdekes dolog ennek a Kolbányi Viktornak az egyéniségével foglalkozni. Egyszerü gépész ember, akire a budapesti Szent István kórház gépei, fütőkészülékei stb. vannak bizva. Elég fiatal ember, de az arcára szántott ráncok azt beszélik, hogy ez az ember többet dolgozott, az ambiciója, az idealizmusa oly csodálatos, hogy magasra felülemeli őt a tucatemberek átlag seregén.

Évek óta dolgozik kitartó szorgalommal a gépén, a melynek a szerkezetét ő találta ki. Mondják, hogy nem egyszer történik meg, hogy két nap, két éjjel nem eszik, nem alszik. Megfeledkezik a világ minden földiségéről s benne él abban a csodálatos eszmekörben, a mely őt a levegő meghóditásának harcosává avatja. Napoleonról sokszor láttunk egy képet, amelyen gyertyafény mellett az asztalánál ül. Előtte a térkép, azon kombinál, hogy merre vezesse a hadait rombolásra, a századok kulturájának lerombolására, százezrek legyilkolására, hogy utját az özvegyek és árvák sokaságának könnye tegye sikamlóssá. Nem akarom Kolbányi hatását Napoleonéval összemérni, de az ambiciója, az álmaihoz való fanatikus ragaszkodás ebben a kis, egyszerü gépésben bizonyára van akkora, mint a nagy hóditóban; hogy pedig az intenciója sokkal tiszteletreméltóbb, mint a népek gyilkosáé volt — azt talán vitatni is fölösleges.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hir.** Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök vasárnap — mint már megirtuk — Törökbálinton felszentelte a község által felállitott uj népiskolát — Törökbálintról Budapestre utazott, ahonnan csak a nagygyülés után érkezik székvárosába.

— **Eljegyzés.** Kukorelly Béla, vármegyei árvaszéki ülnök eljegyezte Bánhidy Editkét Szegeden.

— **Az uj rendőrbiztos.** A városunkban megüresedett rendőrbiztosi állásra ketten pályaztak: Ambach Géza rendőrségi irnok és egy temesvári vasuti tisztviselő. A polgármester tegnap Ambach Gézát nevezte ki rendőrbiztossá. Az uj rendőrbiztosban a város egy kiválóan szorgalmas, buzgó és igen tehetséges, a közönség pedig egy udvarias, előzékeny tisztviselőt nyert.

— **Törvényszéki kinevezések és áthelyezések.** Dr. Csépi József budapesti járásbirósági joggyakornok a székesfehérvári kir. törvényszékhez jegyzővé neveztetett ki.

Voght Albin csáktornyai járásbirósági jegyző a székesfehérvári kir. törvényszékhez, Sohár Pál trencséni törvényszéki jegyző a székesfehérvári járásbirósághoz helyeztetett át.

— **Matskássy Róza ünneplése.** A székesfehérvári államilag segélyezett községi felsőbb leányiskola Tanári kara és Ifjusága székesfehérvár sz. kir. város és az intézet volt növendékeinek részvételével igazgatója *Matskássy Rózsa* tanári működésének huszonötödik évfordulója alkatmából a városi szinházban 1911-ik év november hó 19-én ünnepélyt rendez s erre a nagyközönséget tisztelettel meghivja.

Az ünnepély sorrendje: 1. Hódolati zene. Grieg E „Sigurd Josalfar" c. zeneköltemény ből. Előadja az V. ker. honvédzenekar Fricsaj Richárd vezetése mellett. 2. A város nevében üdvözli az ünnepeltet: Saára Gyula dr. polgármester. 3. A volt növendékek üdvözlését tolmácsolja: Szemere Ilona, budapesti polg. leányiskolai tanitónő. 4. Kuruc ábránd. Fricsaj R.-től. Előadja a honvéd zenekar. 5. A növendékek nevében üdvözli az igazgatót: Székely Mária, a felsőbb leányiskola VI. o. növendéke. 6. Az intézet tanári-testülete nevében: Pékné, Krasznopolszky Ida. — Ezt követi a felsőbb leányiskola jelenlegi és volt növendékeinek alkalmi szinielőadása az intézet ifjusági segélyző-egyesülete javára. „Huszonöt év." (Hódolati játék.) Irta: Baáry Elemér. Zenére alkalmazta: Fricsaj Richárd, intézeti énektanár.

A szinielőadás szereplői: Ella: Farkas Vera VI. o. t.,

---

nak, örvendeztek egymás sikerén, megelégedésén.

Ekkor jelent meg ő! Ő, az imádandó és imádott lény!

Még a borzalmas szivszorongás e pillanatában is az extázés egy nemével gondolt vissza arra a pillanatra, midőn először látta mint fiatal leányt, — éppen a redőnyöket akarta lereszteni, de ez nem hullott le olyan gyorsan, hogy ragyogó szemeinek kék egében meg ne láthassa a mennyet.

Ez utazása közben egy vidéki városkában történt, hol nem ismert senkit; mindamellett talált utat és módot, hogy bemutassa magát azoknak az öreg embereknek, kik ezt az árva leánykát örökbe fogadták. Szegény volt, az igaz, de szép és becsületes. Kedvelte mindenki. Megjelenésében volt valami elbájoló, lényében valami édesen igező. A leány megszerette s ő feleségül vette. A kis vidéki leánykából csakhamar párisi asszonyka lett, akiről már-már beszélgettek is.

Sok, sok ideig megvolt ama kettős és páratlan öröme: feleségül birhatni a legbájosabb asszonyt s vendégül, társul a legmegbizhatóbb, legkedvesebb barátot. Igen! sokáig! egészen ama förtelmes estig, midőn — hirtelen benyitván az ajtót — ott találta őket egymás karjaiban.

Miért nem vetette magát reájuk? Fogaival, körmeivel miért nem harapta össze, miért nem szakgatta széjjel, — miért nem ölte meg őket?

Balsorsa látásán annyira elkábult, hogy nem volt ereje a boszuállásra, mintha e pillanatban, fájdalma paroxismusában megszünt volna létezni. Engedte elillanni a szeretőt s merev, fénytelen szemekkel nézte a hizelgő asszonyt, ki elt zokogott előtte. És midőn lépni akart, végigterült a szőnyegen, mint valami lezuhanó deszka.

Csak másnap reggel nyerte vissza eszméletét. Vérig gyötörte a féltékenység, fájdalma vad kiáltásokban tört ki s mert a csábító elmenekült s nem fojtotta meg ott helyben, azonnal: utána küldte segédeit.

A bünös hitves iránt — bár ez eset óta kerülte — nem érzett haragot. Sokkal jobban szerette, semhogy gyülölhette volna. Sőt számára még ő keresett s talált is mentséget.

Ha elfordult tőle, bizonyosan ő volt az oka; nem tudta magát eléggé megszerettetni általa. És ha elbukott: bizonyosan ellenállhatlan szenvedély, sodorta az örvénybe. Nem, e nő nem tartozott azok közé a nők közé, kik merő szeszélyből válnak hitszegőkké s egy gyöngédség nélküli csókért képesek megfeledkezni kötelességeikről. Mély, igaz szerelem buktatta el. Bizonyos, hogy sohasem fogja érinteni többé ajkait, melyeket más csókolt és ők örökre el vannak egymástól választva, — de azért nem gyülöli, nem veti meg. Egy hatalmas szenvedély áldozata e szegény nő.

Más az áruló jóbarát! Ezt már van oka és joga gyülölni! A párbajt megelőző reggelen alig birt egyébre gondolni, mint arra a részegitő gyönyörre, hogy kardját az áruló szivébe döfheti. Mily kéj lesz látni, hogy foly ellenfele vére.

Mikor szemközt álltak egymással, keze remegett, de nem a félelemtől, hanem a gyülölettől és haragtól. Nem gondolt a vivó teremekben tanult szabályokkal, nem gondot a védelemre sem: fedetlen mellel rohant ellentelére, csak támadni, szurni, ölni vágyott. Sőt ugy rémlett neki, hogy mindez sokkal gyorsabban sikerülne, ha kard helyett csak puszta ökleit használná s megragadná, megfojtaná.

Vad kiáltással rohant rá s kardját rémes hirtelenséggel szivébe döfte.

Megtörtént. És most, hogy boszuját kielégitette: borzasztó zsibbadtság sujtotta le.

Ölt, ölt! Mögötte maradt ama rejtelmes, titokzatos valami: a — hulla! Ő tette azzá! És ez a holttest élő hüvelye volt annak az embernek, kit minden ember közt legjobban szeretett ezen a világon!

Egy pillanatra megfeledkezvén kétségbeejtő helyzetéről, nem gondolt egyébre, mint gyermekkoruk játékaira, ragyogó ifjuságukra, az erdőben töltött boldog órákra, — meleg kézszoritásaikra, midőn esténként elváltak egymástól azzal a biztos tudattal, hogy másnap ujra találkozni fognak...

Sohasem fogja látni többé!

S hirtelen forró, sürü könnyek peregtek le ujjai közt...

Catulle Mendés.

(Vége köv.)

00000637

Klári: Schubert Margit V. o. t., Sári: Velinszky Margit V. o. t., Vilma: Nemes Leontin V. o., Jucka: Holczer Magda IV. o. t., Kató: Pető Lilli IV. o. t., a székesfehérvári felsőbb leányiskola növendékei. — Blanka: Palánszky Ilonka, Magda: Thom Mariska, Irma: Kalmár Irma, Nelli: Szauer Mária, Emma: Velinszky Ida, Rózsika: Szauer Paula, az intézet volt növendékei. Szeretet tündére: Szepesy Ilonka, az intézet volt növendéke. Szellemek a szeretet szolgálatában Haladás Balog Ida, VI. o. t., Munka Renaud Madlaine, az intézet volt növendéke, Kötelességtudás Szabó Piroska VI. o. t., Természettudomány Árokay Margit VI. o. t., Művészet Bernstein Róza, az intézet volt növendéke. Kötészet Halász Edit VI. o. t. — Tündérek Tömköly Mária, Kuttn René, Komor Mária, Szentmiklósy Erzsébet, Krausz Mariska, Rhúz Margit, Klökner Sarolta, Balassa Márta, Andráskovits Aranka, Lambrecht Márta, Schredl Márta, Lauschmann Márta, Palotay Irén, Havranek Irma, Tattay Piroska. Gerenday Margit, Ribiánszky Gábriella, Szepessy Karola, Mészáros Sarolta, Bruzsa Ilona. — Tagadás szelleme Gerő Paula, V. o. t. Ördögök: Deutsch Olga, Heckenast Nóra, Herz Mariska, Lunger Erzsébet, Molnár Boriska' Schlesinger Rózsa, Székely Stefánia. Alba-Regia Almássy Mária, az intézet volt növendéke. Magyar lányok Váradi Hermin, Érdi Borbála, Hampek Margit, Szabó Márta, Propper Sarolta, Klein Kamilia, Horváth Julia, Barsi Irén, Kristóf Mária, Gondán Ilona, Simon Irén, Kövessy Mária, Rechnitzer Margit, Pálmai Lili, Weisenfeld Anna, Bruzsa Irma, Klökner Mária, Fülöp Rózsa.

Helyárak: Földszinti páholy 6 K. Emeleti páholy 5 K. Zártszék 1 K. Másodemeleti erkélyülés 30 f. Karzat 20 f. Jegyek kaphatók Schmelzer Jákó kereskedésében — Az ünnepély kezdete d. u. 5 órakor. Az ünnepély napján reggel ¾ 8 órakor a székesegyházban szent-mise, melyen az intézet énekkara énekel Fricsay Richard, az intézet énektanárának vezetése alatt. — Este 8 órakor az Ünnepelt tiszteletére társasvacsora a szt. István-teremben.

— **A székesfehérvári oltáregylethez** egyházi felszerelésekért f. é. nov. 15 ig benyujtható kérvényeket az oltáregylet választmányához intézve Szuborits Jenő kanonok, oltáregyleti igazgatónak kell beküldeni.

— **A közöshadsereg köréből.** Engelman Ede a székesfehérvári katonai élelmezési raktár főnöke saját kérelmére nyugállományba tétetett s ez alkalomból a 2. osztályu katonai élelmezési főgondnoki cimet és jelleget kapta.

— **Vajda Géza fegyelmije.** Vajda Géza kir. műszaki tanácsos fegyelmi ügyét a vármegye fegyelmi választmánya f. hó 14-én d. e. 9 órakor tárgyalja. Mivel e tárgyalás előreláthatólag hosszabb ideig tart, a közigazgatási bizottság nem d. e. 10, hanem d. e. 11 órakor kezdődik.

— **A Barkóczy ügy.** Nem csak a városi, hanem a vidéki népszövetségi szervezetek is kiveszik részüket a szabadkőmüves tanárok által a katholikus vallás ellen meginditott harcban. Az *adonyi* kath. népszövetség 210 tagból álló szervezete vasárnap november 5-én tartott gyülésén a következő határozatot hozta:

A középiskolai Tanáregyesület legutóbbi választmányi ülésének ama határozatát, mely szerint az állam felekezeti iskolákat ne állitson, illetőleg ilyeneknek államsegélyt ne adjon, mint a helyesen értelmezett lelkiismereti szabadságnak, a vallásnak mint kulturtényezőnek támadását visszautasitja. Barkóczy Sándor báró miniszteri tanácsos személye és tevékenysége iránt tiszteletét és rokonszenvét nyilvánitja, amiért vallásos meggyőződését és a katholikos érdekeket az igazság és méltányosság keretei között közhivatali tevékenységében is érvényesitette. Megütközéssel venné tudomásul, ha a hitéleti szabadsága és nemes működési elvei ellen inditott támadások a felettes hatóságnál bárminő eredményt is elérnek. Jelen határozatáikat felterjesztik Zichy János gróf vallás és közoktatásügyi miniszterhez, hogy azokat mint a keresztény magyar nép óhaját magas kormányzati tevékenységében figyelembe vegye. Egyuttal felkérik Pajzs Gyula drt. a kerület országgyülési képviselőjét, hogy a határozat alapjául szolgáló események parlamenti tárgyalásánál tiltakozásukat kifejezésre juttassa.

A perbáli és a *hercegfalvai* népszövetség hasonlóképp gyülést tartott, melyen állást foglalt Barkóczy mellett, tiltakozott a szabadkőmüvesek támadásai ellen és az elfogadott határozati javaslatot a kultuszminiszter elé juttatta.

— **A móri polgári iskola.** Zichy Aladár gróf a móri polgári iskola ügyében küldöttséget vezetett dr. Balogh Jenő államtitkárhoz. A küldöttség uj iskolaépületet kért a miniszteriumtól, amit az államtitkár készséggel megigért. Hát a fehérvári polgárival mi lesz?

— **A varróleány szerelme.** Ma délután a Horog-utcában egy varróleány revolverrel négyszer rálőtt egy iparossegédre. A lövések közül egy a fiatalember gyomrába furódott, egy pedig — mikor már dulakodott a leány és legény — a varróleány jobb fülét érte. A legény Zvitkovits Ferenc, 26 éves bognársegéd Hirtling Pál kocsigyárosnál. A leány Balassa Karolin 22 éves varrónő, aki édesanyjának a Selyem-utca 32 sz. alatti lakásán önállóan dolgozott. A rendkivül csinos, derék és intelligens fiatalember még inaskorában egy mulatság alkalmával ismerkedett meg az igénytelen formáju leánnyal, aki attól a naptól fogva a szó szoros értelmében bolondult utána. Mindenütt kereste az alkalmat, hogy találkozhassék Zvitkovitssal, utána járt s folyton levelekkel üldözte. Az utóbbi időben csaknem mindennap küldött neki töcskött-bogarat tartalmazó leveleket. A fiatalember pedig mindenütt kerülte a leányt s tudtára adta, hogy nem tud vele szimpatizálni. Zvitkovics néhány héttel ezelőtt jegyetváltott egy másik leánnyal s már az esküvő napját is kitüzték november 19-ére. Balassa Karolin ezt megtudta s azóta még sürübben küldözte a leveleket Zvitkovicsnak, aki azonban egyre sem válaszolt. Az elkeseredett varróleány tegnap reggel egy 4 hivatalos oldalra terjedő levelet küldött Zwitkovitsnak, melyben megirta, hogy megöli, ha nem áll el házassági szándékától. Balassa Karolin igéretét be is váltolta. Ma délután 1 óra tájban megleste amint a fiatalember Simor-utcai lakásáról a műhelybe igyekezett s a Horog-utca 6. számu ház előtt elébe ugrott s egy revolverrel 4-szer egymásután rálőtt. Az első lövés Zwitkovitsot a gyomrán találta. A megsebzett legény ekkor ráugrott a leányra s igyekezett lefogni a kezeit. Balassa Karolin eközben is még hirtelen háromszor elsütötte a revolverét, azonban a fiatalember akkor már más irányba nyomta a leány karját s igy két lövés nem talált, egy pedig a merénylő fülét érte. A lövöldözésnek több szemtanuja volt. Gede János elfogta a menekülni akaró leányt s bevitte a rendőrségre. Zvitkovits a saját lábán elment még a műhelybe, ahonnan hazaszállitották. Később a mentők az orvosok rendeletére a fiatalembert kivitték a Szent György közkórházba sebe életveszélyes.

— **A sörárak emelése.** A sörgyártás összes termelési tényezőinek nagymérvü drágulása, különösen az összes nyerstermékek, ezek között pedig a komlónak és árpának közismert rohamos áremelkedése, ugyszintén a munkabérviszonyok rendezésével járó sulyos terhek a fővárosi sörfőzdéket arra az elhatározásra birta, hogy sörgyártmányaiknak árait 1911 november 15-vel fölemeljék és pedig: a hordósör árát hektoliterenként 2 K. 40 f-rel, a palacksör árát palackonként 2 fillérrel.

— **Madarászok.** A berkek, ligetek télire itthonmaradt csacska kis őreit némely emberek megtámadják és foglyul ejtik szegényeket. A rendőrkapitányság ma délelőtt 10 egyént vont felelősségre azért, mert éneklő madarakat fogdostak össze s azokat árusitották. A rendőrség a madarászokat fejenként 2 napi elzárásra itélte, a fiatalokat pedig szigorban megdorgálta. A hires madarászok a következők: Horváth István, Süveg János, Lévai János, Fodor Lajso, Pilotti Ferenc, Kőrösi Mihály, Flaskár Lajos, Nagy Károly és Nagy Ferenc.

— **Sztrájkolnak a cipészek.** A szervezett cipészmunkások tegnap reggel sztrájkbaléptek s 30 % béremelést követelnek.

— **Furcsa felsülés.** Egy fehérvári ujságiró, akinek a nevét nem szeretjük kiirni, teleziabálta az ő szükebbkörü ujsága világát azzal a hirrel, hogy Kolbányi gépén ő is fel fog repülni vasárnap. Az első felrepülése álmát elmosta az eső, a második pedig — amirt a beavatottaktól hallottuk — semmiesetre se történt volna meg. Valami azonban mégis történt. A szerkesztő ur folyton ott lótott-futott a gép körül s egyéb hiányában kéjjel szagolgatta a benzint. Végül pedig fölkapaszkodott a mentőkocsi bakjára a kocsis mellé, hogy bebizonyitsa azt, hogy ő repülni is szeretne. Ilyenforma eset történt egyszer, amikor a gyerekek automobilosdit játszottak.

— Én leszek a töf-töf — kiabált az egyik.

— Én med a szoffőr leszek, én tolmányozlat majd.

— Hát én mi leszek? — bömbölt a Béla gyerek.

— Te leszel a büdösz, ami mindig ott hátul van.

— **Gyilkosság véletlenségből.** Csákvárközségnek borzalmas szenzációja van. Oszoli Ferenc csákvári bognármester ma délelőtt a lakásán a vadász fegyverével játszadozott. Felesége rászólt, hogy tegye le a fegyvert, mert könnyen baj történhetik vele.

— Ugyan, ne félj! Mondja a férj. A következő pillanatban a fegyver elsült s a lövedék az asszony mellébe hatolt. Oszoli Ferencné nyomban meghalt.

A csendőrök jelentésére a vizsgálóbiró ma délután kiutazott Csákvárra a vizsgálat megejtése végett.

— **Csengő helyett lámpa.** A rendőrség ujból figyelmezteti a kocsitulajdonosokat, hogy folyó hó 1 étől kezdve esténként csakis kivilágitott kocsikkal szabad az utcákon közlekedik a csengő használata többé nem elégséges. A rendőrség ezt az utrendőri szabályrendeletet a legszigorubban fogja végrehajtani s a mulasztókat büntetni.

— **Halálos gombamérgezés.** Móron két halottja és három nagy betegje van a mérges gombának. Pisch Márton 47 éves, móri lakos a napokban János nevü 19 éves fiát fáért küldte a nánai erdőbe. A fiu este meghozta a fát és egyuttal nagyobb mennyiségü gombát adott át édesanyjának, melyet az erdőben szedett. Pischné a gombát megfőzte vacsorára és a sok tagu család azt jóizüen elfogyasztván, nyugalomra tért. Éjfél után 3 órakor mindannyian rosszul érezték magukat, de csak reggel 6 órakor hivták el dr. Löwy Miksa községi orvost. Ez megjelenvén, nyomban fölismerte a bajt. Elküldött dr. Halász Gyula orvosért, akinek asszisztálásával valamenynyi betegnél gyomormosást alkalmazott. Minden kezelés dacára Pisch Márton pénteken reggel, 7 éves Anna nevü leánya pedig pénteken este fél 6 órakor meghalt. Pisch Mártonné és 19 éves Teréz nevü leánya a javulás utján vannak, ellenben Pisch János, aki a légyölő galócát hozta, alig marad életben. Megemlitjük még, hogy a kiöntött gombavacsora-maradékot a házi eb megette és rövid kinlódás után megdöglött.

— **Vörös kakas.** F. hó 4-én d. u. 2 órakor immár rövid egymásutánban harmadizben szenvedett tüzkárt Polák István magyaralmási lakos róm. kath. egyházi. Fenti időben ugyanis szalmakazla gyuladt ki s a takarmányával együtt porrá égett. Szerencse, hogy általános biztositása van. A tüzet sikerült lokalizálni. A tüzoltásban élénk résztvett Dömötör tb. főbiró is, aki épen a községben időzött. Több mint valószinü, hogy boszúból eredő gyujtogatások ezek a gyakori tüzek. Meginditották a vizsgálatot.

00000638

— **Öngyilkos rabló.** Szombaton délután Jenő községben Pili István házába beállitott egy iparos külsejü 35 év körüli férfi s az otthon egyedül levő Pili Istvánnéra revolvert szegezve követelte, hogy a pénzüket adja át, mert különben lelövi. A megrémült asszony 420 koronát adott át a rablónak, a ki a csóri állomáson jegyet váltott Tapolcára és felült a vonatra. Piliné amint a rémületből magához tért, azonnal a csendőrökhöz futott, akik a személyleirás alapján mindenfelé sürgönyöket küldöttek. Balatonfüreden az ottani csendőrök a vonatban lefülelték a rablót s bekisérték az ottani szolgabirói hivatalban. Amint a kapun befordultak a rabló revolvert rántott elő a zsebéből, fejbelőtte magát s nyomban meghalt. A neve: Vencel Róbert, bakonysárkányi illetőségü csavargó, aki a soproni fegyházban többször megfordult már. A pénzt 11 korona hiányával megtalálták nála.

— **Gonosz kezek.** Gáncs István helybeli korcsmáros turózsáki szöllejében az elmult éjjel ismeretlen tettesek az összes rózsafát és a fenyőfákat kitördelték, ami által 100 korona kárt okoztak. A rendőrség a nyomozást bevezette s már tudja, hogy kik voltak a tettesek.

! **Fogak** Kovács Dezső műfogászati termében Székesfehérvár (Rózsa-u. 5. sz. a. I. emelet Zirci templommal szemben.) !

— **Agyonszúrt cigányprimás.** Igaron vasárnap volt a bucsu, mely alkalomból a fiatalság táncmulatságot rendezett Németh Imre korcsmájában, ahol Szántó Lajos cigánybandája muzsikált. A mulatság teljes rendben folyt egészen reggel 4 óráig. Már csaknem mindenki hazament, mikor beállitott a kocsmába Bence István 20 éves legény bátyjával Bence Józseffel és két barátjával Tóth Józseffel és Tóth Istvánnal. A legények egy darabig zeneszó mellet mulattak, majd Bence István arra akarta kényszeriteni a cigányokat, hogy kisérjék őt haza, a cigányok azonban nem voltak hajlandók a legény kivánságát teljesiteni. Bence István akkor kést vett elő és azzal akarta kényszeriteni, hogy kövessék.

— Nem mehetek, könyörgött a primás, engem a korcsmáros megfogadott s kénytelen vagyok itt muzsikálni.

— Nahát ha nem jösz, itt sem muzsikálsz! mondta Bence István s markolatig döfte bicskáját a szerencsétlen primás bal mellébe. Ugyanekkor Tóth József hátbaszurta a primást, aki a másik pillanatban már holtan bukott a cimbalom elé. Az első szurás Szántó Lajosnak a szivét járta keresztül. A legények a korcsmából elfutottak s a község határában bujkáltak, de a csendőrök elfogták őket s közülük behozták a két gyilkost a helybeli kir. ügyészség fogházába.

VITA FORRÁS SÓSKUT VASPÁLYA

Biztos gyógyszer: **gyomor- és cukorbetegeknek köszvény-, hólyag- és vesebetegeknek.**

Félpohár VITA-forrás a gyomorégést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa:

„CONSUM" kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körut 4. Telefon 10—13:

Kapható: Kovács Pál, Pinkás Zsigmond Fiai, Simon György és Szigethy Testvérek cégeknél.

— **Büntető felebbviteli** tárgyalások: november 9-én Savanyu József becsületsértés vét. Bebesi József magánlaksértés véts. stb. Krisztián Szabó János lopás véts. Paulusz József rágalmazás. Diósi Pál és tsa becsületsértés véts. Krár Mária lopás véts. Diósi Pálné becsületsértés véts. Vukovits Katalin becsületsértés véts. Antal Ferenc becsületsértés. Molnár Sándor becsületsértés. Diósi Pálné rágalmazás véts. Könczöl József becsületsértés. Molnár Imre rágalm. Rekop Ferenc könnyü testisértés. Tóth Józsefné becsületsértés.

Faégető és festő-készletek és faégetésre alkalmas tárgyak nagy választékban kaphatók, Klökner Péter udvari könyvkereskedőnél Székesfehérváron.

Esküdtszék.

I. NAP.

Szándékos emberölés kisérlete.

A helybeli kir. törvényszéken tegnap kezdődött meg a novemberi esküdtszéki ciklus. Az első napon Nagy Gábor, ifj. Érsek András és Jónás Lajos mányi lakosok bünügyét tárgyalták az esküdtek. Nagy Gábor 1910 julius 24-én összeveszett id. Érsek Andrásnéval. Az asszony férje azért egy doronggal kérdőre vonta. Nagy a lakásba zárkózott, mivel Érsek rá akarta törni az ajtót, kétszer kilőtt az ablakon s mindkét golyó az arcán találta Érseket. Erre Érsek fia Jónás Lajossal betört Nagy Gáborhoz, akit azután vasvillával s egyébb ütleggel agyba főbe verték. Nagy szándékos emberölés kisérletével, a másik kettő sulyos testisértéssel és magánlaksértéssel volt vádolva.

Elnök Sipos Sándor, birák Sohár Béla és Bodányi László, jegyző dr. Horváth Gyula, ügyész dr. Haicsek Gyula, védő dr. Nagy Zsigmond.

Az esküdtek verdiktje alapján Nagy Gábort 2 hónapi, a másik kettőt 3—3 hónapi fogházra itélte a biróság.

II. NAP.

Ma délelőtt Salczer Lajos martonvásári lakos bünügyét tágyalta az esküdtszék. Salczer Martonvásáron 1910 december 23-án apósára, Knapp Józsefre kétszer rálőtt, de nem talált.

Elnök Geiger Dezső, birák Sipos Sándor és Sohár Béla, jegyző Vámos Dezső, ügyész dr. Haicsek Gyula.

A biróság Salczer Lajost az esküdtek verdiktje alapján 6 hónapi börtönre itélte.

NŐI DIVAT SZALON!

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgy közönség becses figyelmét **női divat szalonomra** felhivni, hol a Le Grand Chie műszabászati akadémia módszerével a legelegánsabb *angol* és *francia ruhák* készülnek. *Angol costümök* a legegyszerübbtől a legkomplikáltabbig, *szinházi* és *utcai köpenyek* mindennemü *sport ruhák* u. m. *vadász, lovagló costümök* stb. továbbá *báli* és *utcai francia toelettek, princes* és *reform ruhák* mindenféle *blousok*, ugyszintén *pon, gyolák* legegyszerübbtől a legdiszesebbig a legkényesebb izlést is kielégitve készülnek.

N. b. pártfogásá kéri

VARGA ISTVÁN,

női divat szalón. (Jókai-u. 20.)

ZILZER MANÓ

férfi-, fiu- és gyermekruha raktára

Székesfehérvár, Szögyény-Marich-utca.

Állandóan nagy raktáron mindenféle

férfi-, fiu- és gyermekruhák

ugyszintén

papi öltönyök, Ferenc József-kabát, köpenyek (havelok) bőrkabátok, utazóbundák, raglán-felöltők, kabátok.

Értesitjük mélyen tisztelt vendégeinket, hogy az

Elite

kávéházban

hétfőn és pénteken este

nem lesz zene

tisztelettel

az Elite kávéház

tulajdonosai.

OLVASSA EL KÉREM, OLVASSA

el az ezen ujságban az október 11-ik számában közlendő részletes feltételeket a

30.000 kor. Ceres-Pályázatra vonatkozólag!

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székeshérvárott.

00000639